

Ordenanza Municipal del Usu de la Llingua Asturiana nel ámbitu del Conceyu de Xixón

L'usu del asturianu como vehículu d'espresión y comunicación sigue siendo, dempués de sieglos, una constante na vida de munchos xixoneses y asturianos, esistiendo entre los xixoneses una mayor sensibilidá social énte les peculiaridaes del fechu llingüísticu asturianu, a les que'l Conceyu de Xixón s'axunta nel ámbitu de les sos competencias.

Les llingües son un factor cultural de primer orde, son la espresión del sentir y del ser d'una comunidá. La llingua o llingües falaes nuna comunidá son elementos d'identificación colectiva, asina como d'arriquecimientu cultural pa toos y toes.

El respetu, la protección y el fomentu de les llingües, y n'especial les que como la llingua asturiana sufren una situación diglósica, han facese n'harmonía, constituyendo un factor de comprensión y nunca d'enfrentamientu o discriminación.

L'Ayuntamientu de Xixón garantiza'l derechu de tolos ciudadanos a espresase llibremente n'asturianu o en castellanu, y a que nun seyan discriminaos por mor del idioma, protexendo y fomentando l'usu del asturianu en tolos ámbitos.

L'aprobación de la toponimia oficial del conceyu de Xixón, depués d'un procesu entamáu pola Xunta de Gobiernu y pol Plenu Municipal, Decretu 105/2006 de 20 de setiembre de 2006, supunxo dar un pasu alantre na normalización social del usu de la llingua asturiana nel conceyu.

La Llei 1/1998, de 23 de marzu, d'Usu y Promoción del Asturianu, del Principáu d'Asturies establez los derechos de la ciudadanía asturiana a dirixise a l'Alministración autonómica, n'asturianu, dexando a la voluntá de los conceyos l'aplicación de la mesma.

La ratificación per parte del Estáu español de la Carta Europea de les Llingües Rexonales o Minoritaries supón el reconocimientu d'una serie de derechos llingüísticos, asina como d'unos oxetivos énte los que rescampa la protección y salvaguarda del patrimoni llingüísticu européu.

La Carta Europea de Salvaguarda de los Derechos Humanos na Ciudá reconoz el derechu de tolos ciudadanos y ciudadanes a exercer la so llibertá llingüística.

El derechu individual al usu de la so llingua materna ha ser respetáu y fomentáu dende toles alministraciones del estáu.

Art.1. La presente Ordenanza Municipal tien l'enfotu de desenvolver los derechos llingüísticos de la ciudadanía de Xixón, reconocíos na Carta Europea de les Llingües Minorizaes, na Constitución Española, nel Estatutu d'Autonomía del Principáu d'Asturies y Llei 1/1998 del Principáu d'Asturies.

L'asturianu y el castellanu son llingües propies del Conceyu de Xixón.

Art.2. Esta Ordenanza va aplicase en tol conceyu de Xixón y a l'actividá del Ayuntamientu y de l'Alministración del Conceyu en tolos sos Departamentos, Servicios, Sociedaes y Organismos.

Art.3. Tolos ciudadanos y ciudadanes tienen el derechu a rellacionase col Ayuntamientu y l'Alministración Municipal, mesmo n'asturianu qu'en castellanu, oralmente o per escritu.

Art.4. Nengún ciudadanu/a podrá ser discrimináu/ada en forma dalguna por mor del idioma.

Art.5. Les ordenances, reglamentos y bandos habrán tar redactaes en forma bilingüe pa que la ciudadanía pueda consultalos.

En tou casu potenciaráse l'emplegu del asturianu nes denominaciones de los casos referíos nel Artículu 2 d'esta Ordenanza acordies colo afitao nel Plan de Normalización y Usos.

Nes publicaciones, actividaes y servicios municipales utilizaránse l'asturianu y el castellanu de forma afayadiza pa garantizar los derechos reconocíos nos artículos 3 y 4 d'esta Ordenanza.

Art.6. L'Ayuntamientu de Xixón va promover el conocimientu, mesmo escrito que falao, de la llingua asturiana énte los emplegaos públicos municipales.

L'Ayuntamientu de Xixón va fomentar l'usu públicu del asturianu énte los sos representantes políticos.

Art.7. Nes sesiones de los muérganos colexaos del Ayuntamientu, mesmo nos de calter necesariu como nos complementarios, los asistentes podrán utilizar l'idioma que deseen, y asina quedará afitao nel acta.

Art.8. L'Ayuntamientu va fomentar y promocionar l'usu del asturianu en tolos ámbitos de la vida social y nes diverses actividaes culturales, deportives, mercantiles y cualesquier otres.

Con esti fin l'Ayuntamientu va organizar actividaes y servicios, va conceder beques, ayudes y subvenciones y va establecer convenios con entidaes y asociaciones col oxetu de promocionar y esparder l'usu del asturianu.

Art.9. La Oficina Municipal de la Llingua ye'l muérganu propiu del Ayuntamientu de Xixón pa desenvolver tresversalmente les xeres de la normalización llingüística, asina mesmo exercerá la función d'asesorar a les entidaes citaes nel Artículu 2 d'esta Ordenanza sobre'l cumplimientu de la mesma.

Art.10. L'Ayuntamientu mantendrá rellaciones cola Academia de la Llingua Asturiana a efectos de recibir asesoramientu llingüísticu afayadizu, ensin perxuiciu d'otres rellaciones que se puedan desenvolver con otros muérganos asesores como la Universidá d'Uviéu y el Real Institutu d'Estudios Asturianos.

Art.11. El Conseyu Asesor de la Llingua Asturiana va exercer funciones de siguimientu y evaluación d'esta Ordenanza, asina como proponer iniciatives y propuestes empobinaes a la normalización del asturianu.

Art.12. L'Ayuntamientu va desenvolver un Plan de Normalización Social del Usu del Asturianu.